



# FÖR MORGONBRIS

## DIKTER

AF

K. AUG. TAVASTSTJERNA

-----

HELSINGFORS

P. H. BEIJER.

1883

---

Helsingfors

Finska Litteratur-Sällskapets tryckeri

1883

---

## Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk har hämtats från **Nationalbiblioteket i Helsingfors**. Det anpassades för Projekt Runeberg i mars 2013 av Bert H.

Xör morqonbris!

vol i luften emellan sky, som har regn alt bebåda, och en sjungande liten by, som gör toppen till råda.

Så jag seglat i unga år; brisen sjöng uti tågen, regnskyn fälde en tungsint tår, men jag log uti hågen.

Brisen hvisslade mod på nytt, mod att verka och lefva, och når skyn ifrån fästet flytt, slapp min topp jag att refva.

Kom och följ, om du så har lust, följ mig ut öfver fjärden, stå med brisen min egen dust, se som jag nppå  
ver/den! Har du hjerta och har du mod dr det härligt att trotsa, skönt att känna sin unga blod S7' alla utan att låtsa!

Skönt att våga bland grund och skär kosan spejande styra, skönt när vågen med skumtopp der öfver bogen vill

yra!

Sol i luften emellan sky, som har regn att bebåda och en sjungande ht en by, som gör toppen till våda.

Helsingfors, 9 september /SWj. INTERIÖRERBröllopsmorgon.

Det leker lifsvarmt solsken på blomrabatter, och alla kalkar sluta små perleskatter.

Från hvita väggar kastad är värmen dubbel, och sjelfva springbrunn sparar kristalliskt bubbel.

På gången bränner sanden trots morgontimma, men inga mjuka fotsteg kan man förnimma.

Skall, gammal vana trogen, en sko ej trycka små, nätta spår i sanden, en hand ej ryckasom alltid förr ett ogräs nr blomsterbingen?

— Nej, allt är tyst och stilla, det kommer ingen.

Liksom i stum förbidan stå tusen knoppar, omorgnad går en sefir i björketoppar.

Den lyfter lätt på tunga damastgardiner, så solen i ett sofrum förvånad skiner.

Längs mattor flyter ljudlöst en flod af strålar, och fläkten bär en helsning från blomsterskålar.

Omkring alkoven tumlar helt oförväget en flugsvärm, utan aning om sjelfva läget.

En humla brummar högljudt på fångenskapen, (ler hon totalt har tappat instinktens vapen.

Mot ena fönsterhalfvan hon vreden tömmer, — att andra hallvan öppnats, vår länge glömmes.

Mer djerf än alla andra arbetar nu sig en oförvägen vindfläkt, en nektarrusig,  
emellan draperier och brysselspetsar, tills öfver tvenne pannor han luftigt kretsar.

Han bär från blomsterskaror, som törstigt brinna, ett bud till deras drottning och vårdarinna.

Men fåfängt han sin vällukt kring kudden tömmer: hon har en annan lustgård, den hjertat gömmer. På fulla, friska läppar än minnet leker af sista, ljufva kyssen, och ler och smeker.

I tvenne varma armar förglömmes mycket, när bröllopsnatten diktar det gamla stycket.

Och gripen utaf andakt står tveksam flägten, naturens unga härold i morgonväkten,  
och går så ut tillhaka till blomsterskara att tälja om det sedda, det underbara.

Då går det som en hviskning i blad och knoppar, och daggens perla sakta från kalken droppar,  
och stum förbidan brytes, och allting lefver, och morgonsolen gullnät i lunden väfver,  
och stundens lifslust fångar fontänens perla, och blomrabatten rensar en sädesärla.

Men mellan tvenne tunga damastgardiner le sprittande i solljus små amoriner. I kupén.

Lilla handen full af grace, mjuk som sammet, torkar från gediget glas lätta dammet.

Hon vill se hur nejden yr omkring trainen, vy på vy, som genast flyr ifrån scenen.

Mjuk ressort 1 första klass henne gungar öfver broar, genom pass, skog och dungar.

Det är nytt, att nu igen luta sakta

i en soffas, och från den blott betrakta. Det är nytt att känna rök af havanna,  
vifta bort den på försök från sin panna.

Det är skönt att lemna allt, allt det gamla •och att intryck hundrafalt friska samla.

Det är skönt att vara rik, ega vänner, veta att kupéns publik henne känner.

Veta, att 0111 blott hon ler kan hon alla, alla herrar, som hon ser, trygt befalla.

Det är skönt, ja — men ändå ej tillräckligt, gamla minnen tränga på så förskräckligt.

Nästan på hvarann station — det är löjligt —är det just som såge hon ett omöjligt.

Det är som en skymt af en hatt och panna,

— omedvetet börjar ren tanken stanna,

stanna vid en qväll, en glad, der i staden,

— efter dans och maskerad serenaden.

Och en liten finhylt hand plockar häftigt loen af ett sidenband, så beskäftigt.

Hon vill se hur nejden yr omkring trainen, vy på vy, som genast flyr ifrån scenen.

Genom rutan blicken far öfver nejden, huru ödsligt allting var såg dock ej den.— Men en enda melodi jublar trakten, och vagongen faller i kända takten.Ångbåtsinteriör.

Det är natt på ångbåtsdäcket, natt i hytter och salonger, dofva bullret af pistonger bryter lugnet blott. Mot recket står i oilskin lotsen lutad, sätter kursen rätt i strecket.

Hamnens lyktor sända bleka afskedsglimtar öfver vågen, hemlandsvindar uti tågen draga suckar, sällsamt veka, och i låran efter ångarn halft förstämnda strålar leka.

I salongen ensam lampa kastar sken på sammetskuddar, och vid portierer snuddar strålen ifrån väggfast krampa ned till mattan framför hytten, der de minsta fötter trampa.Nyss en hand på dörren gläntat, tvenne stora, tårefyllda ögon mönstrat det förgyllda väggpanelet, som de väntat någon sällsam tröst att finna i den gåtskrift skuggan präntat.

Skuggan har ej tröst att gifva, och på vaxduksmattan skrider unga damen fram och vrider dörren upp, — så lår den blifva. Hon vill upp i fria luften för att sorgsna sinnet lifva.

Det är natt på ångbåtsdäcket. fuktig natt med kylig dimma, hamnens skepp som skuggor simma dem förbi. Som förr mot recket står i oilskin lotsen lutad, sätter kursen rätt i strecket.

Hamnens lyktor sända bleka afskedsglimtar öfver vågen, hemlandsvindar uti tågen draga suckar, sällsamt veka, och i låran efter ångarn halft förstämnda strålar leka.Skarfård.

Vårsolens första strimma sprang uti tidig timma bjert öfver skogens toppar, stänkande kring sig droppar, skälfvande purpurfärg.

Drifvan, af kölden bunden, sträckte i morgonstunden golfvet det hvita, släta, långt, som en blick kan mäta, bort öfver dal och berg.

Svept i sin räfskinskappa manar från farstutrappa sällskapets främsta prydnad skaran till skick och lydnad, innan man drar åstad.

Kaffet är med och brödet, vattnet — det fås af snö det! Korgen med apelsiner?

Se, huru gult det skiner —

Sylt då, och limonad?Färden är redan ordnad, skaran tillräckligt niornad, ut öfver åkerbranten pekar den lilla vanten, lydigt nian följer den.

Der bakom berget gör hon säkert en bugt, så för hon kosan bland stock och stenar, tills under tunga grenar viken vi se igen.

Här är det vinden gungar sorglös i rika dungar, när under sommardagen drömmande hon i hagen söker en smula ro; här är det som de unga tankarna blifva tunga, när hon i niånskensqvällen söker på gamla ställen barndomens svunna tro.

Gömdes ej förr i barken högt öfver mjuka marken, ömt vid en annans bunden der uti näfvergrunden, hennes

initial? Fick ej med mycken möda handen, den ansträngdt röda, sedan ur barken plånadt märket, som länge hånat stummaste hjertequal?

Ser hon väl ut att gömma minnen, som ännu ömma, hon, som är vår värdinna, hon, som kan le och finna nöjen af tusen slag?

Hon, som i branta backen lätt, med en knyck på nacken, gäckar hvart ord om fara, hon, som är helsa bara, ungdom och vårlig dag?

Hvad — ska' vi redan rasta? Solen har börjat kasta blickar, som alt för heta varmare blommor leta än dem en drifva bär.

— Gå vi ej fram till dungen?

Såg du! — med ens hur tvungen blicken sitt löje glömde, huru en bön den gömde ängslig som hjertats är. Nej, låt oss stanna alla!

— Hvad är det vi befalla: sylter och apelsiner, slipade karaffiner, skummande limonad?

Kaffet är färdigt genast, stämningen bra, allenast någon ibland oss ville visa en smula snille uti en glad tirad!

— „Skål då för vår värdinna, lefve hvar sådan qvinna, lefve det friska, unga, bort med det dufna, tunga, bort ifrån hvarje håg!

Mätte på hennes kinder glädjen, som ingen binder, fångslas i rosor rika, yppas i ord, som lika värma båd' hög och låg!“

Rundt kring den kala tufvan skimrar i glasen drufvan; handen hon sakta sänker, fattar ett glas, som blänker, när det till läppen når. Kunde ej rätt hon akta? skälfde då läppen sakta, efter till klädningslällen droppade hel och hållen skimrande klar en tår? Serenad.

Trots tätaste galler af lummiga grenar på kalkade stenar en månstråle faller.

Fantastiska mönster längs muren han spinner, han sväfvar, han hinner ett halföppet fönster.

På bländhvita kuddar han smyger och smeker, förtroligt han leker bland spetsar och uddar.

Här häfves helt sakta den varmaste bölja, som skatter fått dölja och skatterna vakta. Hvad dagen har tvungit i djupet att vaka, i drömmar tillbaka har midnatten sjungit.

Och synerna sväfva så luftiga, lätta, som skalder berätta och drömmarna väfva.

Då sträckes den drömde ett armpar till möte, som re'n i hans sköte hon sorgerna glömde,

som re'n till hvarandra dem kärleken burit, som redan de svurit tillsamman att vandra.

Kring månen i ringar går luftig en dimma, och skuggorna simma på ljudlösa vingar.

Då hör man dem smeka, de flöjtlika ljuden. som nälctergalsbruden till ömhet beveka,

och skälfvande kårar en vindfläkt i toppar, som fälla ur knoppar små dallrande tårar.

Den ljufvaste saga de tonerna gömma, när smältande ömma kring bädden de draga,

kring bädden, der strålar längs kuddarna smyga och drömmen den blyga lycksalighet målar. Musik på Alppaviljongen.

^Musik på Alppaviljongen, musik och vårsol och fröjd! Här lyfta punschen och sången vår håg mot leende höjd.

Här spelar gardesorkester, här gnälla fritt positiv, här höjas inga protester mot vår och ungdom och lif.

Här glömmar stadsprincipalen sin hufvudhok och pulpet och blundar snält vid pokalen för läkarns stränga diet.

Der ha' vi bålen och glasen, slå i dem, slå Ganymed!

— Nå, ge nu tonen åt basen och lyfta pinnen och led! Då vridas täckaste nackar, då flyttas ljus parasoll, då trampa takten små klackar der under näpnaste fäll.

Och i en vårluft som lefver förklingar sång efter sång, och som belöning den kräfver dacapo, gång efter gång.

Långt bakom träden går viken mot strand i sprittande dans och sjunger sista repliken i vår och solljus och glans. I Eremitaget.

I kejsarstadens buller och barbari vi söka upp en fristad för harmoni.

Vi dra' oss skygt tillbaka från skryt och prål att njuta sjelfva perlan i nöjets skål.

Der telamoner bära en arkitrav,

vi stanna med vår hyrvagn och stiga af.

Der öppnas dubbeldörrar som af sig sjelf, och fjerran domnar bruset af lifvets elf. Som förr graniten gömmer förtrolladt slott, der lyser guld och silfver och skönhet blott.

Porfyrkolonner pryda en vestibyl

med ädla ornamenten i grekisk styl.

Längs marmortrappor vimlar en annan släkt än den, som trängs derute i smutsen fräckt.

Här talar grekisk renhet ur hvar detalj, och timmar sjunka ljudlöst i tidens svalg.

Här vakta gråhårsmän i guldbrokad

en verld af parisk marmor bak kolonnad.

Här är det diletanten lär inse rätt, hvad konstens koryféer åt verlden gett.

Här finnes Dyck och Kubens och Titian,

Canova vet att skapa och vet slå an.

Och dämpadt eka stegen på mosaik,

det hvilar som en andakt på all publik.

Vi hamna skönhetsdruckna i galleri,

der man gjort en Diana af du Barr)-.

Spotsk är hon, jagtgudinnan, spotsk som en man,

— nian glömmet klandra, när man beundra kan.

Och eftermiddag skymmer i konstens hem, och skuggan växer långsamt kring marmorlem, och dukarna på väggen förtona då

uti en oviss skymning, en dunkelgrå;

och med en verld af tankar så rena som

den marmor, hvilken väckt dem, vi vända om. Framför Canovas Paris.

xvom hit sylfid uti trång korsett!

Koin hit och se hur hans bröst är bredt, der vore härligt att hvila — der vore mera än hus och hem, när redan kraften i marmorlem kan tvinga blodet att ila!

Kom hit sylfid uti trång korsett!

— Är det för ro skull gudinnor gett åt honom rätten att dörjima?

— Är det för ro skull Helena gaf i natten ut sig på stormigt haf

för att vid detta få drömma?

Du böjer smånätt ditt hufvud ned och visar näpet, att du är led vid all den kraft jag berömmar; men inom fängslande stålkorsett blir det så underligt trångt och hett, ju mer din tanke du gömmer. Bal.

Der spridde tusende matta lågor sitt dunkla sken genom slipadt glas, der föll en yppig guirland i vågor, och dofter stego från Sevres vas.

Ifrån estraden med blommor smyckad flöt blomsterspråk till förtjust publik, en hvar fann festen i allo lyckad och dekorerings magnifik.

Der skänkte dansen sitt yra nöje, der sken juvel ifrån bländhvit hals, och lefnadsvishetens matta löje man log vid toner af strausservals.

Bäst blicken skötte med glöd kurtisen, bäst gesten eldig en ömhet bar, man kände djupt i sitt inre isen, och gaf så plötsligt ett tankspriddt svar. Men i en vrå af den vida salen ett ensamt par utaf pausen njöt, halft undanskymda af piedestalen, som gasens stråflod i skugga bröt.

Med kind, som ännu af dansen glödde, med barm, som häfdes, och blick, som brann, hon lätt sitt hufvud mot handen stödde och hvad hon kände, det kände han.

Men uti luften låg en beklämning, som tryckte tungt på hans unga bröst, det var en fläkt utaf balens stämning, som gjorde våren till kulen höst.

De varma ord, som på läppen lågo, de tvungos stumma att stanna der, och när de två på hvarandra sågo, låg det i blicken ett tyst besvär.

En fläkt af flärd, som de bäge skydde, af tom förställning dem bäge slog, och därför ögat så illa tydde den varma vår, som på djupet log.

Och därför tigande handen dröjde så kallt i handen den fordom tryckt, och därför var det som sucken röjde, hvad blicken endast bekände skygt.

Men öfver golfvet i jubeltakter flög flärden yr under glam och skämt, sen alla ungdomens blyga makter man bort från sorlande salen skrämt.

Och der var ungdom, och der var nöje, och bara armar och bländhvit hals, och lefnadsvishetens matta löje man log vid toner af strausservals. Tjuguetårningen.

Ilan närde engång djerf en blodig dröm om ryktets lager ifrån krigets tegar, om massors jubel, efterverlds beröm, som fjortonårig lijeltehjerna plägar.

Napoleon den store var hans man, så kunde blott en annan planer hvälfva; och denne andre väldige var han, hvars kraft en fantasiverld kom att skälfva.

Han slog sitt läger upp på hemmets brits och föll i sömn vid stolta segerplaner: i morgon gälde det ett Austerlitz och drömmens genier buro bardisaner.

I alla skiften stod hans lycka bi, det var ett härligt lif, — men tiden strödde en liten smula kyligt allvar i, som åter kyligare tankar födde.

Nu är vår hjelte fosterlandets värn, men önskar slut den tunga vämepligten, se'n ett års allvar uti en kasern har slitit skimret af den gamla dikten. Bouppteckning.

Det är en grupp kring en chiffonier, en grupp, som sörjer en afidens kär; två unga flickor och så en man, de bära krusflor såväl som han.

En glödhög falnar i en kamin, två ljus af hvitaste stearin belysning kasta på öppnad klaff kring smycken, nipper och perlagraff.

Dem har hon burit i lifvet, hon, som tidigt gick öfver andebren, som kunnat älska och kunnat nå sin tysta storhet i

hemmets vrå.

När hon föll undan, så bröts en man, han bröts som styrkan blott brytas kan; en månad gått, sedan han också fatt öfver bron till den sörjda gå.Nu är det granskning af stort och smått, nu draga barnen om boet lott, nu skingras frukten, som återstår af många mödor i långa år.

Bak gamla papper och instrument slår af en händelse upp på glänt en liten lönndörr och visar dem det undangömdaste tankehem.

Man får i handen ett gult kuvert, man känner stilen och läser der ett namn, som burits i flydda dar af den, som se n deras eget bar.

Det var ett glödande kärleksbref, som förr en svärmande yngling skref, när all den känsla han slöt och slöt sin dam i jublande metrar bröt.

Och öfver skrynkade arket satt i tankar sedan så mången natt en vek gestalt, som i tårar såg, hur hennes verld i det brefvet låg.

Man läste brefvet och man blef stum, hvar blick blef mera och mera skum,i snyftning brusto två kvinnor ut; en man, han tårades en minut.

Så tog han alt, som de funno der, hvart litet papper, hvart tomt kuvert. Han tömde tankarnas helga hem och lade sakta på glöden dem.Brudbrådska.

Hastigt ilar nålen, trädes på igen, fäster stygn vid stygn, det är idel brådska, bröllopet skall stå inom några dygn. Lampan kastar skenet öfver arbetsbord, der man rastlöst syr, klädningen är skuren, bitar fogas hop, hvar minut är dyr.

Brudens bägge systrar dela ljufligt värf, hjälpa till med flit,  
och för spegeln profvar kritiskt ögonkast splitterny habit.

Borta vid maskinen vefvar sömmerskan lilvets tunga hjul,  
brödet fordrar nattvak, nattvak fordrar kraft, färgar kinden gul.Och i ansträngdt öga simmar stor en tår, ingen, ingen vet,

att med den fördunstar lifvets varma hopp, hjertats hemlighet.

Brudelakan fina sömmar tårögd hon, unga brud, åt dig,  
men broderad svepning, hånande och kall åt sitt hopp och sig.Gatscen efter naturen.

Emellan täta lönnar föll, än flödande, än spard, belysningen, som månen höll på öde boulevard.

Der skuggan dunklast dolde sten på tuktad trottoir, der lönnens lummigaste gren mest tät och bladrik var,  
der stod mot stammen lutad tungt i lumpor en gestalt, hans yttre var ej längre ungt hans öga slött och kallt.

Förfall bar hvarje anletsdrag ett tydligt vitne om, ett dunkelt om en bättre dag, som mer ej återkom.Och när jag kom i sakta mak och såg och gick förbi, ljöd genom lönnens rika tak en strof, en melodi.

En skara barn derinnanför i fruntimmerspension sin aftonandakt undangör såsom en ann' lektion.

Men bakom mig ett hjerta brast uti en snyftning ut — ett rop på hjälp nr nöd och last, en sista, ljus minut.

Jag vände om. Det låg en slant uti min hand på vakt, och karlen såg den skimra grant, men gick med stumt förakt.Ensam.

Tunga järnvägsvagnars rassel, rop och helsningar och nickar, bärare och kappsäckstrassel, feberbrådska, kalla blickar.

Dragen med i strömmen följer halft förvånad ensam flicka, oron hon förgäfves döljer: ingen skall mot henne

nicka.

Ögat irrar kring och frågar, vädjar stumt till närmsta grannar, byltet hennes ängslan rågar, i en knut förstämd hon stannar.

O

Ater fattas hon och följer med den mörka men skofloden, till dess vinternatten höljer henne sjelf — och återstoden.Sällskapslif.

Den var så ovanligt hal i qväll danssalens glatta parkett, en Venus af gips stod kall på sitt ställ och gjorde sig lönlöst kokett.

Dracamor med tropiskt vppiga blad formerade en berså, längs andra väggen en vissnad rad halfåldriga satt och såg på.

Anförarns stämman manade just till svängande chaine anglaise, trots fina tonen man märkte en lust att sluta en lång fran^aise.

Ur hvirfveln drog sig ett ensamt par till brickan i konstberså, de bytte ett ord ej, men sutto qvar och sågo i tankar p&.Det gick ej bättre på tmnanhand och skämtet blef utan skratt, väl pröfvade tanken en lek ibland, men konstlad blef den och matt.

De andra kommo och det blef lif, man drack sina damer till, begynte ett samtal till tidsfördrif om frihet och Stuart Mill.

\* \*

\*

Den var så ovanligt blank i qväll milsfjärden kring Degerö, och aftonen drog violett sin pell öfver drömmande sommarsjö.

I å himmelen tände Venus först sitt silfrade, bleka bloss, bland stjernorna är hon stundom störst, hon tände sig högt öfver oss.

Och dubbelt mystisk i spegelvåg stod strändernas dunkla skog, och hvad man ej uppe som verklighet såg, det såg man i böljan liog.I båten på fjärden man slutat ro, man vaggade viljelöst, man sökte att på sin stämning tro och talade vidt och pompöst.

Man klädde i ganska defekta ord det bästa, som stunden gaf, man kom öfverens om att intet på jord är skönt, som ett somnadt haf.

Så kom man till sig, och det blef lif, man drack sina damer till, begynte ett samtal till tidsfördrif om frihet och Stuart Mill.Nervositet.

Han vandrar den gamla vägen, den ofta tillsamman de gått, som alltid för luftsprång benägen går tanken i drömmande blått.

Den manar ur skrofliga stenar ett eko af spänstiga steg, vid lönnames kalaste grenar ett minne af grönska den veg.

Till tomrummet här vid hans sida den trollar en välkänd gestalt, på läpparna leker det blida smålöjet så underligt kallt.

Han vet att det löjet döljer, heroiskt och cjvinligt ändå, densamma smärta, som följer hvar dröm, som i sär skall gå.Han vet, att hon än ville trycka till skällvande läpp och barm sin skimrande ungdoms lycka,

— då blossar den upp hans harm.

Han tager kring brännande pannan med vrede ett häftigt tag:

Nej! Hon är som livar och en annan, alldaglig och flack och svag!



«

Han känner det innehållslösa i sin gamla, utslitna fras, — så tar han på alt det nervösa med första bekanta ett glas.Åldringen.

.vilken vacker grupp derborta: gråsprängd ädling egnar grannen, unga skönheten sin hyllning; hvarje svartsjuk, ful beskyllning halkar slö från gentlemannen.

Öfver lindrigt glesnad hjessa ligger lugnet majestätiskt; segraren i lifvets strider minnes flydda ungdomstider, och hans tal blir helt patetiskt.

Sjuttonåra skönhet lyssnar smickersjuk till läckra glosor, medan elden vir hans öga lockar rodnaden i höga purpuröda, varma rosor.

Femtiåring, rik och älskvärd, bjuder på ett hem som ingen, enklingsorgen, nyss så bitter, flyr vid ögonsmek och glitter från den fjerde gilj ar-ringen.Middagsbröllop.

Ligger halft mot svällande ryggstöd lutad söndagsbarnet, rike bankirens fru; bröllopsmiddag, sedan en timma slutad, lemnat dvala, tyngande alt ännu.

Rundt kring salen, spridda i kotterier, bröllopgäster läpja ur fint porslin kallnad mokka, under det melodier perla fram likt skum på champagnevin.

Lätta dunster doftande blå havanna draga ljudlöst hän genom festgemak, fantasier bindas vid dem och stanna kring festonen uppe i siradt tak.

Der en Bachus, målad i varma färger, famlar rusig efter en vek gestalt, der en ranka tvenne satyrer snärjer på en bakgrund, smältande varm, som alt.Söndagsbarnet, aderton varar hunnet, räckt bankiren handen till lifvets fest, gårdagsbarnet, ännu ej helt försvunnet, leker bröllop en gång med verklig prest.

Unga bruden, lutad i sammetsemma, viftar takt till trånande melodi; sista qvällen hon har att vara hemma skymmer öfver gästernas apati.

Virtuosen borta vid pianinot bryter plötsligt tonernas perlband af, slutackordet dröjer af andantinot q v ar i luften, mättad af doft och qvaf.

Gasen tändes; perlande ädel fradga gjuter lif i gester och uttryckssätt, blicken vinner djerfhet och mera stadga, tonen stiger, man är ej längre mätt.

Frasar siden bort öfver bonad tilja, smeka blickar formen på troget tyg; unga bruden sänder emot sin vilja ögonkast, som blotta en eld i smyg.

Tätt vid henne, vårdslös och mer än ledig, lår en yngling smekande, gunstig blick.Orden flöda, tanken är mer ej redig, unga bruden glömmer sitt verldsdamsskick.

Just då nalkas leende brudgum åter, bjuder bruden finaste klädesärm;

Hymen sjelf ett lekande barn förlåter, tar offentligt henne i sitt beskärm.I Mentone.

I Mentone hviska väna vindar, gunga kronor evigt sommargröna,

Medelhaf i middagsglans förblindar matta ögat, som det bort belöna.

Fot för fot längs hufvudpromenaden skrider fram en vagn med kuddar bräddad; det är så som sjuklingen vill ha' den — bredvid henne sköterskan är bäddad.

Marmorblekhet öfver läpp och änne, marmorrenhet öfver unga dragen, sjelf förgängelsen ej vanstält henne, döden dröjer slå, han är betagen.

Hvem hon är, vet ej man i salongen, veckotal hon mellan tre och fyra visat sig som nu på hufvudgången i en vagn, som — ja, som står att hyra.Hennes ungdom, hennes marmorblekhet, hennes sjukdom, sätt att hära denna, och ett älskligt drag af qvinlig vekhet öka det intresse man måst känna.

Hvad hon lider af? — Det vet. ju ingen, läkarn sjelf står svarslös när det frågas; ett man vet: det kom med vigselringen, och det slutar, när ens lifsmått rågas.

Hon är ensam, vet man, baronessa, svensk grefvinna, eller något dylikt, utur kusken kan man intet pressa, sköterskan bemöter alt för kyligt.

Läkarn då? Han går der alla dagar — Helt betänksamt skakar han sin hjessa med en min, som öppet nog beklagar att han känner intet mer än dessa.

Dock en dag han nämnde på terassen styft ett utländskt namn för sina vänner; — egendomligt — vattenkalebassen fälde herren der, som ingen känner.

Först i dag från Genua med trainen kom han hit att gästa i Mentone, hela förmiddan i kors med benen satt han, läsande sin Cicerone.

\* \*

Jfr

Det är klockan mellan tre och fyra, promenaden ren af vagnar vimlar och derborta ser man hennes styra, dragen långsamt fram af tvenne skimlar.

Blek som alltid, trött som altför ofta, liknöjd hon sin blick på nejden hvilar, fåfängt alla södems blommor dofta, fåfängt solen alt sitt guldregn silar.

Öfver läppen, fyllig i det sista, leker der ett smärtsamt litet löje, som hon nu för alltid skulle mista sista skuggan af ett svunnet nöje.

Kalla blickar fråga om och fråga, fråga hjertlöst hennes lefnads saga, tills en lyftad hatt, ett ögas låga öfver bleka kinder rosor jaga.

Sjuklingen, som ingen menska känner ger en nick åt främlingen derborta, uppå läppen fins ett ord, som bränner, ingen hör det, kraften kom till korta.

Aldrig kom hon blekare tillbaka, aldrig blicken större ångest burit.

Natten kom, och sköterskan fick vaka, aldrig smärtan djupare har skurit.

Telegrammer sändes, kommo, sändes, gråhårsmänner höllo råd om lifvet, och när Medelhafvets vårsol tändes, slöt ett hjerta klappa öfvergifvet.

\* \*

★

Om en vecka drog ett tåg ur staden, litet var det, sorgklädt midt i grönskan: närmast liket följde i paraden enklingen, som vunnit än en önskan.

Ritualen rabblades af presten, mullen föll, såsom den borde falla, några blomsterkransar — och för resten alt hvad slägten gerna kan befalla.

Tåget skingrades, och öfver kullen log Italiens vårligt blåa himmel; masken gick till arbete i mullen, menniskan till hvardagslifvets vimmel. —

Men en främling plockar der helt när en af lifvets kalla eterneller.

Pappret, som den blomman sen fått bära, är den bästa af hans acjvareller. Vid Imatra.

I midsommarnätternas skugga vi lägga oss sakta på strand, der Imatras tårar dugga omkring kataraktens rand.

Vi lägga oss ned att höra, hur Saimas störtade våg med stormande sagor kan störa ur domningen drömmarens håg.

Det är en saga, som rister granitens hjerta af sten, och lady'n i tårar 'brister och tungsint blir hvar och en.

Ur evigt skummande svallet det talar en sällsam röst, den lockar och drar emot fallet och ekar i hvarje bröst. I tonfall, gripande djupa, vär ytlighet hånar den, från dånande ättestupa den sjunger om lidelsen.

Den sjunger om splittrade hällar, om sjudande afgrunds schakt, när sommarens mildaste qvällar sin frid öfver nejden lagt.

Idyllen i våra sinnen sköljs bort af en stigande kam, och alla stormiga minnen högt jublande störta fram.

Gå då ej närmre till branten, tag stödet man bjuder dig mot, som handen i silkesvanten, så skälfter din lilla fot!

/

Det är ej så längesedan ett svärmande furstepar, hvars namn man har glömt nu redan, här uppe på branten var.

Venetianarn såg norden med dystraste allvar ioch ökado furstemorden i linatras tragedi.

Der kullarna blänka så hvita och spruta sitt perlande stänk, der såg man en störtvåg slita jordlifvets bindande länk.

Och aldrig ger fallet åter sitt engång famnade rof, ty lidelsens vilda despoter de ha ett omätligt behof. Teaterbesökare.

Id luckan är det trängsel utan måtta. Parterrbiljett, var god, — behöfs blott en! Fins icke mer. — Låt gå för avantscen; program också. Tack! Börjar klockan åtta. Men mins i tid att inta edra platser, det gäller Ibsen och hans samhällssatser.

Af tidningspressen öfver Norge buren från Kristiania med löpeldsfart en nyhet spridts omkring, och ganska snart i svarta typer på teatermuren man sag i bjert kontrast mot hvita gipsen:

De unges förbund. Skuespil af Ibseu.

Om några timmar trängs man på parterren och byter helsningar med väpnad blick, man känner med sig sjelf att man är chic och vädjar stumt ibland till närmste herren. Med kikarn käckt man smickrar och fixerar den första raden ut — och repeterar. Då går ridån. Från verlden i salongen med alt dess smicker, ytlighet och flärd man går att gästa uti diktens verld och två sin själ i skönheten och sången, man går att glömma alt hvad man har syndat, det lumpna hos en sjelf och alt befryadt.

På tiljan är det fest och ungdomsgille, idéer väcka kraft i spänstig håg.

I hvarje ord, i hvarje tanke låg den norske skaldens öfverlägsna snille.

Ett sken af verklighet uppå det hela, som bör slå an, som icke kan förfela.

Man nickar bifall ifrån länstolsdyna, man skyddar nådigt diktarens geni, — men hur det är. kan man ej låta bli att granska diktens väf, att forska, syna, man häpnar öfver skaldens stora djerfhet och värmen den slår om i köld och kärfhet.

När andra akten hunnit öfver tiljan, hörs icke längre skallande applåd; man frågar tyst sitt samvete om råd, det måste gifva kraft åt goda viljan, ty man är skymfad, skymfad djupt och bittert, hur sant det också är — det är ej vittert! Man kommit hit, ej lör att oförväget sin egen afbild se på tiljan stå, man kommit hit att bättre njutning lå; man känner till det der, det är ens eget.

Ens egen lumpenhet bör respekteras, den tanken är ju min och många fleras.

Alt så en hvissling! Hör, det ljuder flera! Stamp, skrån och hyssjningar, man krossar helt den norske skalden, som så tagit felt om hvad hans typer lå representera; och medan själen höjs al segerglammet, gör kroppen väsen och rör om i dammet.

Ridån går ned. Man fröjdas åt att draga en diktarkonung under föttema, att rycka upp med sjelfva rötterna ett diktarrykte, ännu bland de svaga.

Så blir det tyst. — Men ifrån hvita gipsen i svarta typer hotar Henrik Ibsen. UNGA TANKARSommarfest.

Der lummiga lönnar skyla förfallets murknade spår och sprida en svalkande kyla, när varmaste sommar rår,  
der står uti grönska bäddadt ett lutande tempel qvar, som tiden sjelf varit rädd att slå ned, hvad förfallet spar.

På väggarna inskriptioner och glödande kärleksrim från flydda generationer, bestmknade med lossnande lim.

Man läser i prydliga typer ett välkändt namn från i dag, der glömskan i morgon dryper sin trollsaft på hvarje drag.När engång i ryktets tempel, du ristat med möda ditt namn, bär ren det förgängelsens stämpel, och glömskan tar snart det i famn.

Vi sorglösa barn af minuten, vi kransa vårt tempel med grönt, när sommarens dag är förfluten, sekunden vi blomsterbekrönt.

Kom med oss, kom för att sira gårdagens multnade rest, härinne skola vi fira midsommarens unga fest!Stundens stämning.

ftonlugn på vikens vatten, spegelbild af lummig strand, slummerstämning, innan natten norrut släcker molnets brand.

Tysta årslag uti qvällen, döende en valdhornston, som från furukrönte hällen jagar ekot inåt mon.

Målare, din pensel fatta, fäst sekunden på din duk, skynda, — dagrama bli matta, — skuggan är ej mer så mjuk!

Innan rätta ton är funnen skiltar stämningen till ny, slummern är i ett försvunnen ifrån vik och skog och sky.Får du ock din luft att bära dofterna från dunkel strand — målare, din konst i ära, valdhornstonen ej du band!

Endast i ett känsligt sinne, der naturen speglas rik, målar skaparn sjelf ett minne, fullt af doftar och musik.Dvergen.

erldar engång jag önskat tjusa, lägga undrande till min fot, blind af medgång i yrsel rusa rykte, ära, triumfer mot.

Sjunga frihet för slappa slafvar, bräcka bojor och bryta berg, trotsa ödets och maktens glafvar, tills jag lärde, att jag var dverg.

Jätte endast i sinnesruset, ser jag tröst, der jag förr såg skam, ser att dvergen ur låga gruset letar guldkorn i dagen fram.Höstis.

'åg, som min julle har vaggat, vik, der min vimpel har flaggat soliga sonmiaren ut, bär på ditt höljande täcke, stormarna böljan ej väcke, striden du gett din tribut!

Skummande länge du kämpat, kölden din stridslust har dämpat, lugnad du hvilar i ro; speglar som förr uti qvällen eviga, stjernströdda pel len djupt i din blänkande bro.

Fåfänga striden är lemnad, ytan är frusen, men jemnad täcker hon brantaste stup.

Tyst du din hemlighet hyser: aldrig till botten du fryser, du är för varm och för djup!Vattenbläddror.

Ett skum på en sommarbölja har tångat en liffull blick från strålände middagssolen, der högt öfver våg hon gick.

Och skummet på sommarböljan bröt strålens bländande gull och sände omkring det vida kring ljärden af uhdran full.

Hvar vågkam sökte att tränga det blixtrande skummet när, det var ju som sjelfvaste solen sin trollmakt öfvade der.

Ett vindkast spridde det sedan, och lysande bläddran brast; men vågorna tumlade längre, de hade en sådan hast.

De föda ånyo i morgon, när sol öfver fästet går, den bländande vattenbläddran, som ljärden med undran slår.Arvedel.

De hade ilat med vanlig lart, de två decennier bort, som sett mig fostras till jockey i lifvets trefliga sport.

Gud signe minnet af far och mor, de tänkte vackert med mig, de tänkte smycka med blommor min färdig banade stig.

Jag skulle göra det goda, som de bägge aldrig förmått, jag skulle hinna den lycka, som inga fäder ha nått.

Men så kom tiden och gaf en vink, och lifvet miste sin prakt: jag skulle också mot grafven gå världens vanliga takt. Jag skulle hana min egen väg trots alt hvad de hade gjort, jag skulle spörja detsamma, som redan de hade sport.

Jag skulle också lå samma svar, som redan de hade lått, och lära kommande släkten att nå hvad jag icke nått.

De skola göra det goda, som jag sjelf ej nånsin förmått, de skola hinna den lycka, som inga fäder ha nått! Försoningsgård.

.an hade också sin egen tro på idealema haft, han hade legat i lugn och ro och satt i drömmar sin kraft.

Men när han hunnit sin middagsstund, så kräufde lifvet hans flit, hans dag var möda, och hvaije blund förstörde oro och split.

Det var hans hårdaste arbetstid: han ville lemna i arf ett moget verk utaf drift och id att fylla samhällets tarf.

Och blef han hjertlös, och blef han hård, så fick han fylla sitt värf, och förrn han lades i kyrkogård, han skattat lifvet sin skärf. Han offrat mycket, sitt ungdomshopp om själens adel och frid, men i sitt rastlösa lefnadslopp för dem han ej hade tid.

Det restes vård på hans multna ben, kulturen sörjde sin drott, och minnesruna på huggen sten han utaf samtiden fått.

Ett stenkast längre en torfbänk bar halfvisnad krans från i går, och minnesrunan på grafven var en sommaraftonens tår.

Här multnar en, som af grafvens frid ej mer än friden begärt, han hade också sin ungdomstid och många drömmar, som tårt.

Han hade också sin verkningskrets, men som han sjelf var den stum, så stum, som glömskan i qvällen bredts på lifvets svinnande skum.

Två grafvar tälja en saga om två lif med olika lott; till den ena verlden med buller kom, den andra grönskade blott.

Men tänkarn stannade tveksam qvar, när människohoparna gått; ifrån en grönskande graf han skar friskt löf till stenvården blott. Ungdomsvishet.

Der gick en yngling, närde tomma tankar om världens nselhet och menskans lott, och såg i spillror ramladt re'n det slott hans fantasi fört upp på gungflybankar.

Han leddes djupt vid lifvet — stackars lifvet! vid qvinnor, pengar, vänner, ära, alt, och l>akom nöjets retande gestalt han såg ett tomrum, tröstlöst, öfvergifvet.

Det guld han smält ur fantasiens deglar har guldets snöda värde blottat klart, han genomögnat lifvets gåtbref snart, trots att sigillet det ännu förseglar.

Den skörd han gjort på aldrig sådda tegar har mättat honom helt på lifvets fröjd, till lefnadsvishetens sublima höjd han klättrat upp på aldrig resta stegar.

Det låg om lidanden en sällsam saga på mulen panna, dit hans demon skref: låt bli <itt röra mig, jag sådan blef, för det i ro jag fått mig sjelf bedraga! Väderil.

.ar du sett, när sundets spegel krusas af en yster il, när med plötsligt fyllda segel slupen som en skjuten pil fattar fart och går emot den tre streck högre upp än nyss, så det frestar rätt på skoten, som vid allra värsta kryss.

Nyss med slappa segel drefj utför lifvets lugna elf, plötsligt utaf ilen blef jag bragt tillbaka till mig sjelf. Pråmen

endast lugn kan flyta, lastad säkert för sin färd, men min fart vill jag ej byta mot all trygghet i vår verld!Led fyr.

På berglast klippgrund det står en fyr, der bränning bryter och skummet yr i höstdagjemningens stormar; omkring den går vågen i skumdräkt hvit och suckar sin klagan för hård granit, hur nyckfullt hvar vindkast den formar.

Blott den som reser på klippfast grund sin fasta byggnad mot himlens rund så högt öfver svallet det vreda, att han blott af stänket från böljorna nås, när uti millioner atomer de slås, blott den förmår lysa och leda.Min vildros.

r"lon är ej fostrad i kruka opp,

hon har ej öppnat sin första knopp för att bli hyllad, beundrad, och sist på fågningen plundrad.

Hon tål ej stödet, hon växer fri, må andra bundna vid käppen bli, må andra vekliga, sjuka, sin lifskraft dra' ur — en kruka!

Hon har en stängel, som ej blir bräckt af första yrande, glada fläkt, hon är ej skör, men hon böjes, och deri lifskraften röjes.

I fria luften hon blommar gladt, i sol och regn, genom dag och natt hon vecklar ut sig mot ljuset, men står dock rotad i gruset.Hon har en dolt, som ej blåser bort, en purpurlägring, om också kort, och på dess kronblad de skära står skaparns skönaste lära.

Förädlad stiger i hennes saft det låga grusets fördolda kraft och möter rodnande strålen, som kysser daggfyllda skålen.ögonbliksfotografier.

T vå sekunder blott — och plåten, känslig för hvar ljuseffekt, fästare redan väna bilden, delat ljus och skugga täckt, fångat blixtnabt ögats stråle, som en smula vemod har, trots att lena läppar småle, trots att pannan molnfri var.

Dussinvis beställda spridas korten kring till vän och släkt att beundras och att klandras.

— Men jag vet dock, hvar du väckt en kopia mera trogen; den beställs ej dussinvis, ingen kritiker är mogen ge den klander eller pris.

Två sekunder blott, — och hjertat, känsligt endast engång så,lästat re'n al väna bilden mer än ytan bjuder på, fångat blixtnabt ögats stråle, som en smula vemod har, och från läpparna som småle vänta varma frågor svar.Prinsessan i det sofvande slottet.

Jag vet hvar yppiga kronor hvälfva ett lummigt tak öfver sagoslott, der halfva dagar på marmor skälfva bland vilda rosor och friska skott.

I morgonslummer och drömmar sänkta stå alla väsen i denna verld, likt friska kalkar med dagg bestänkta, likt jungfrukärlek, än ej begärd.

Der luta genier med varma kinder sin rosenskatt emot bländhvit arm, der andas vidgad och utan hinder så mången knoppande liten barm.

En kvlig stråle kristallklart vatten sin svalka sprider ur rik fontän, och öfver alt är det tyst som natten, i slott och lustpark, bland höga träen.En enda kyss blott — och slummern brytes, och dagern spelar i dunklet in, en enda kyss blott — och alt förbytes, och hela verlden är min —' är min!

I andlös spänning som prins jag lutar mig sakta öfver prinsessan ned, jag vet förväl, hur den sagan slutar, jag vet förväl, hvad jag leker med.

Än är det tyst, som i höghviUfdt tempel, än har ej något dess andakt stört, och alt bär oskuldens väna stämpel, än har ej hennes min läpp berört.

Skall jag då lemna det åt den förste med mindre hänsyn och mera mod? är jag ej här i mitt slott den störste, har jag ej ädlaste kungablod?

Så ångar döfvande och narkotisk en doft, som rosorna andats nyss, för Ijuft berusande, för erotisk,

— jag sjunker helt i en glödhet kyss. Ett qvarglömdt ax.

Skörden slutats, åkern bergats, kärfvame till logen förts, skogen mångfalt brokig färgats, bladen utaf frost berörts.

Men vid dikesrenen böjde än ett ensamt ax sitt gull trött mot tegen, der man plöjde för den nästa skördens skull.

Fåfängt på sin mogna börda länge axet burit re'n, frosten ensam skulle skörda frukt, som mognat längese'n.

Men då axet såg mot logen, längtande att hinna dit, plöjde plötsligt skarpa plogen upp sin fåra ända hit. Strået bröts och marken vändes kall och fuktig öfver det, och en liten solglimt tändes på den graf som plogen redt.

Om en vecka fram nr mullen späd en vårlig grönska sköt; öfver axets graf på kullen sjelfva hösten kransar knöt. Iskristallen.

I Jti färglös skymning slöt decemberdag,

ljudet knappast dött af middagstimmans slag, innan solen blekladg sjönk bak frostig skog och från vinterdagen alt dess glitter tog.

Hlek som drifvan dröjde aftonljusningen, arm på färger var hon vålnad blott af den, som i flydda dagar gaf åt qvällen glans och sin purpurfärg åt böljans sommardans.

Under träd, som buro rik en rimfrosträgt, såg jag huru solen nyss sin fackla släckt, ingen stråle lekte uppå drifvan mer, sjelfva aftonrodnan ingen färgprakt ger.

Och en fråga stälde jag helt tyst till den: har du ingen färgvarm återspeglning än för de kulna dagar, när all skönhet tftit, var den purpur lånad, som på vågen flöt?

Föll från grenen sakta då en iskristall, aftonrodnans blekhet bröt den i sitt fall, uti tusen rika färgnyanser bar lilla iskristallen aftonrodnans svar. Aprilblomster.

rivad skulle du fram att göra och tala om sol och vår? Hvem hör på din bleka saga, när vintern omkring dig rår?

Medlidsamt nästan jag bryter din skällvande stängel af och tar dig till ett kuriosum, som våren i brådskan gaf.

Så mången annan ju brytes, som kommit för bradstört till, och hålles för ett kuriosum i mensklighetens april. Skymning i templet.

Sorgen har sin saga, altför tysta saga, lör att allas blickar på sitt allvar draga.

Sorgen har sitt tempel, altför helga tempel, för att på sitt yttre bära korsets stämpel.

Templet har sin dager, vemodstunga dager, som kring kor och nischer dunkla docket drager.

Det är skumt derinne, altför sknmt derinne, för att kunna lysas upp af något minne. Och besökarn famlar, som hans öga famlar, intet enda intryck han ur dunklet samlar.

Luften kännes tyngre, andedragen tyngre; är man utom dörren, blir man liksom yngre.

Helgon har här ingen, kärleksoffer ingen, ljusen tänder ingen inom altarringen. Vid strandbrädden.

Silfrade, lätta krusning, väckt uti morgonljusning, borta på vikens glatta, blånande böljeban, tankfull må jag betrakta, hur du ur viken sakta ger dig på din regatta utan en enda plan.

Vaggad af morgonvindar ögat du halft förblindar, silfver och guldpaljetter öfver din kosa strös, yrande lätt i hågen härmar du redan vågen, styr emot fjärdens slätter jublande, sorgelös.

Törs jag uti din friska, sorlande ungdom hviskatankar af mera mogna, mindre förgyllda år?

Skall jag din glädje grumla? — Fritt må du hellre tumla, drömma den aldrig trogna drömmen om evig vår!

Ty när i qväll du landar borta, der blicken blandar himmeln och blåa hafvet lätt med en strimma land, vet jag, att när du somnar, tyst i en suck välkomnar hoppet, som var begrafvet, länge förbidad strand. Dikthäftet på salongsbordet.

Diktarmöda, bunden in i perniar, frukter af ett törnströdt konstnärslif, l)lifna till ett lättsmält tidsfördrif för en tanke, när den nå'ngång svärmar.

Luftigt lätta barn i grannlåt fångna, lagda fram som prof på vitter smak, skall ej tiljan i ert drömgemak under hvardagstankens stöflar bågna?

Fly ej dofterna från alla kalkar i ert förr så rika blomsterland, hör man icke som en suck ibland efter någon droppe blott, som svalkar?

Skingrar sucken ej, som bojan galler, drömmens hela luftiga gemak, och der lifvet skulle under tak, blomma der ej endast eterneller?Dikthäftet på arbetsbordet.

jilla häfte der vid arbetskorgen, utställd ej på prunkande parad, man har märkt och vikit dina blad blott till hviloplats för hvardagssorgen.

Ofta ser man tvänne ögon fyllas klart af tårar — dyrbar hjertkristall —, när den varma diktarns känslösvall af ej mindre varma känslor hyllas.

Faller tåren, lår den bli och glittra mellan raderna som hjertestänk, och fördunsta bort till luftig skänk åt den själ, som pröfvat alt det bittra.

Då ha några enkla bokstafstecken slagit brygga mellan själ och själ, då ha strängar klingat varmt och väl, då ha de lätt lif, de svarta strecken.Sved.

Jag hade den vackraste lilla brant med dungar af björk och al, och fridlyst sjöng uti videts snår vårnätternas näktergal.

Och tufvan var fuktig och mossan rik, och närande var inin grund, och vågen gaf dubbelt skön igen min verld i ett spegelsund.

Nu ligger min lummiga lilla brant afmejad på björk och al; i askan af alt hvad den alstrat förr mina fröjder jag strött och qval.

Der spirar väl än före skördetid opp långt mera, än hvad jag bränt, — dit ströddes så månget ett vackert hopp, så månget, som ingen känt.Indisk saga.

I forna tider ett fruktträd bar det äpple, som mannen och qvinnan var.

Från fröet förenade, mognade de' för lifvets fröjder oeh för dess ve.

Vid skördetiden gud Brahma skar itu hvar äpple, som trädet bar.

Och halfvoma blandades om hvarann, en hälft var qvinna, den andra man.

Men Brahma sade: jag ger åt den, som hittar sin rätta halfva igen,  
mitt högsta goda, mitt första pris, jag skänker åt den mitt paradiset!

Då blef det ett sökande. Hur det gick, en annans halfva en annan fick.Man passar och jemkar på alla vis, men ingen får Brahmas paradiset.

Och ännu man lappar och skarfvar altjemt den helhet, som Brahma har klufvit på skämt.Flugsurr.

Vi storma som stugor mot fönsterrutan, och alla ha vingar, och ingen är utan.

Vi surra, vi krypa, ta' ansats och falla och börja ånyo, ty ut ska' vi alla.

Der äro vi hemma, der ute på muren, der blåser ju vinden, och der är naturen!

Så storma vi alla ånyo mot rutan, den springer väl engång — jo, tvifvelsutan!

Derinne i salen vid matbordet festa de öfriga flugorna och de flesta.

De frossa dessert och drunkna i glaset, de söla ner duken och fortplanta rasen.



Kring faten i klungor de lustigt sig lagra, vi flyga mot rutan och surra oss magra.

Vi lefva för solsken, vi dö derförutan och flyga i stormlopp mot rutan — mot rutan!Välmening.

]Man sitter omkring ett arbetsbord som vänner i ro tillsamman, man faller stundom en rad af ord, som väcka en högljudd gamman.

Der ligger en samling fullskrifna ark, ett foster af ringa bloden.

Man gaf hans pegas en vänlig spark och sökte att bättre sko den.

Man löste känslornas rosiga söm och granskade bilderna kritiskt, man hade så lätt att slå sönder en dröm, och man gjorde det gerna och nitiskt.

Heroiskt författarn med kritikern log åt sina känsliga strängar, ty han förtjenade mer än nog de väl applicerade slängar.Väl sökte han skydda sin sångmö's hull, när man gått åt henne illa och nypt den sköna ined blånor full, och mångt, som hon lidit stilla.

— Nå, unga sköna, hvar är nu den harm, så hvit som den hvitaste marmor?

Hvar är den vackert rundade arm?

Du ser ju ut som din farmor!

Pegasen fick jernskor och dansar ej mer som tankarnas bajaderer.

Den tyglas på cirkus och bugar för Er och samtliga veterinärer. SKÄRGÅRDSMINNENSKärgårdsgästen.

•et var när en gråmulen sommardag omärkligt i skymning dog, som han gjorde vid bryggan sitt sista slag, och ankaret gled ifrån bog.

Det var när han ändat en ensam kryss i regndusk så minnestung, som han tänkte på huru stolt han nyss drog ut som jublande ung.

Hvad sedan timat, som töcknet det låg i slupens fåra bakom, men in i töcknet han envist såg, der det uti massor kom.

Han prisade icke sin lyckas gunst, att hamnen han nått i tid, han bytt mot irrfärd i dimma och dunst sin dåsiga godtköpsfrid.Fast dimman drog öfver vitsigt vid ett sörjande, disigt dok, han stod dock qvar uti inre strid, på honom blef ingen klok.

Och folket i torpet till hvila gick i undran på sommargäst, som töande himmeln ur båten ej fick till qvällsvardens kallnade rest.

Han haft som sällskap helt några blott på leende segelfärd, ett enda hviskande svar han fått, ett enda, som grusat en verld.

Sist drog han en suck, och hans vakna blick for upp emot topp och stag, han reste sig upp, han ändrade skick och stälde allting i lag.

Hvar lina han samlade lugnt i ring, han riggade båten af, och dimman tätnade spöklik kring ett hopp, som blef lagdt i graf.Rorsmannen.

Der satt vid rodret en sällsam figur i oljerock och sydvest; mot seglet slog smattrande regnets skur, man sökte sig hem från en längre tur och klandrade vädret som bäst.

Hans öga for öfver hafvet ut, än fäste han uttryckslöst sin blick på fockseglets vätta klut, men stundom den dröjde en hel minut på sällskapet halft nervöst.

I fören bland packning och våta skot trots regnet man gjort sig glad, man skämtade högt öfver regnbyns hot och tog under glam hvar störsjö emot, som båten på sida lad'.

Det mörknade redan på fjärdens våg, augustinatten föll på;lör relvadst storsegel skötbåten låg, och regnbyn hven

uti tackel och tåg, men rädd var ingen ändå.

Der kom en störtvåg med högre st krans och slog öfver båtens stam ett regn af skum, och det gick som en dans. när ingen med uti båten fans, som bragte sitt mod på skam.

„En bränning förut! Håll klart, låt gå!“ — och snart uppå annan bog klöf skötbåten vågen. „Drag dikt, rätt så!

Ej skall någon stormby på båten rå, när sådana tag man tog.“

Kommandoorden dem ropade han i oljerock och sydvest.

När båten vände och bränningen brann, en blixtnur hans öga till fören hann,

— det var som en stum protest.

Der satt hon så modig med kappan lätt kring axlarna kastad blott, det var som om vikingens brud man sett, när land och föräldrar hon ölvergett och till sjös med sjökungen gått. Men bruden, vikingens stolta brud, hon hvilade trygg sin arm mot honom, som satt der, säll som en gud, och tolkade tyst uti brutna ljud sin kärlek, förtrogen och varm.

Det. — mörknar altmera, men himlen ler allt ljusare dem emot; hur ljuft att i dunklet, när ingen ser, få trycka den hand hon så villigt ger, det är bättre än tjäriga skot.

Men borta vid rodret en annan satt i oljerock och sydvest och vakade vågen i becksvarnatt och bragte i säkerhet andras skatt till lycka och bröllopsfest. Vestersund. \*)

i"är vågen gått öfver Mömas ljärden och vuxit skummig på milslång stråt, mot skärgårdsbandet vid Elgölandet sitt hafsskumsoffer i qvällen bär den och stänker steniga stranden våt.

Der häckar mås uti bergets skrefva, der tvinar tall uti mager jord.

En kalkstensåder sin skatt förråder

för hafvets böljor, som ostörtdt gräfva, der hackan aldrig har blifvit spord.

Men följ med vågen och sök bland uddar, bland branta holmar och kala grund, så vidgas leden, så växa träden,

\*) Vestersund, ett ställe der Topelius bott och diktat. och när du tätt vid en klippa snuddar, så är du inne i Vestersund.

Här sträcka villor ej smärta stänger, det fins ej flaggor af regnbågsfärg, men gråa väggar och några häggar, och så en gårdsplan, der gräset tränger sig tätt och frodigt kring grundens berg.

Här var det engång, som fröet grodde till mången saga, nu välbekant; här täljde måsen och vilda gåsen sin lelnadssaga för en, som trodde och sedan tolkat dem varmt och sant.

Der höjer sig ur de djupa vatten en ogästvänlig och ensam ö.

Tag dig till vara:

Signora Mara

från Tistelön i den mörka natten\* skall fånga seglaren med sitt spö!

Der bakom udden i djupa .viken gå lätta ränder i bottenets sand.

Unda Marina har tryckt de finasmå spåren, när hon ur djupets riken kom upp att leka en qväll på strand.

När mjuka vassen i viken hviskar sin veka saga för somnad våg, le glömda verldar kring sund och fjärdar i sällsam genglans, som vänligt friskar ett minne upp af vår barnahåg.

Nu är det längesen tomt derinne och skalden gästar ej Vestersund, men öfver landen bar konstnärssanden det lätta, flygtiga sommarminne, som spirat upp ifrån denna grund. Morgonbad.

Bland daggen i doftande gräset, som reser sig trögt i vårt spår, vi skynda mot sandiga näset, der hafvet i dyningar går.

Ett språng ifrån klippan der nära — ett bubblande, svinnande skum —, och soliga böljan låt bära oss högt öfver hafsgudens rum.

Då gungar en dyning så sakta den hvilande simmaren fram, som böljorna hafsskummet frakta från gårdagens brusande kam.

Jag famnar dig väldiga, vida, nu solglänsta, drömmande haf, den friskhet du ensam kan sprida jag känner i lemmarna af. Djupt ned i din skimrande bölja jag söker din härliga skatt, der algerna klipporna dölja din helsa jag skall dyka fatt.

Kom, följ mig du stärkande sälta, gjut kralt i min ynglingabarm. att bördan jag engång må välta från sinnet med stigande harm!

Du haf, du det endaste friska, förbildningen lemna jag trött ibland dina böljor, som hviska, att en Afrodite du födt. Turisten.

Längs fartygsleden går allfarv«igen, turisten ångar vår vik förbi, vår villa, tjugande nätt belägen, är gömd i grönskan, — och der bo vi.

Väl träda hundrade små idyller på ljusgrön bakgrund för tröttad syn, men just när solen dem bäst förgyller, de dyka bort bakom lummigt bryn.

Han vet så föga hvad udden skymmer och hvilken trefnad vår koja har, han har sin resplan, sitt verldsbekymmer, som utan ro honom framåt drar.

Han har biljetter för hela turen, han hinner icke vår gästvän bli, hans tid är knapt efter måttet skuren, hans nöje sjelft blir ett tyranni. Han har sin hyttplats och sina vanor, sin dyra helsa och sin diet, han lar ej plöja de friska banor dem endast fiskarens tråköl vet.

Han skall ej kunna förstå att fatta i skot och roder med lif och själ, hans tankar äro för sysselsatta, han för ej sjelf öfver sig befäl!

Men viker någon från allfarvägen, der alla ånga vår vik förbi, så ser han, tjugande nätt belägen, en liten villa, — och der bo vi. Stormen sjunger.

När molnet mot rutan gråter sin sorg öfver jordens ve, och hvinande regnbyn låter sin styrka hvar vandrare se, när löflösa armar sträckas mot skyn med en bön om nåd, men hånfullt i stället bräckas, och seglaren saknar råd, då drage gerua de andra gardinen för fönstret ned, vi skynda ut för att vandra, — re'n länge var stiltjen led.

Det är en pust ur vårt eget förklämda och trånga bröst, den vind, som rasar förväget bland branta gaflar och röst. Längs instängda gator sopar trots regnet ett moln af grus och jagar förskrämda hopar regndrypande inom hus, men högt öfver gnisslet dånar hafsbränningens jubelsång, som härligt af åskan lånar sin väldiga, jemna gång.

Stryk hatten bakut och lemna fritt spelrum åt regn och vind kring pannan att rynkor jemna och locka en ros ur kind!

Låt hafsluften pressad lunga få fylla med saltigt stänk, och sorger, lätta och tunga, i vindarnas hvirfvel dränk!

Hvart aggande, sjukt bekymmer tar stormen på väldig arm, på oron, ditt sinne rymmer, han andas sin stolta harm.

Han blossar upp uti vrede på allt det lumpna du när och sjunger ett hånfullt qvåde, hur bojan är längen kär! „Kom ut till inig för att lära, hur bojar bräckas och lef!

Jag sjunger din moders ära, naturens, som främling blef.

Jag rensar från qualmet och qvafvet en pestsmittad, sjuklig verld, det fria, oändliga hafvet är min och är helsans härd." Skärgårdsfarväl.

Jlupen riggad i viken väntar, seglen fladdra lör Irisk sydväst, höstsol lram mellan regnmoln gläntar, blinkar afsked åt sommargäst.

Draggen lättas och vinden spelar morgonfrisk uti tjäradt tåg, bogen böljan i perlor delar, men förstämd är min unga håg.

Fjärden ligger i morgondager, breder stålgrå sin yta ut, när min kurs öfver den jag tager, ler i blått den för en minut.

Öfver holmar och sund och hållar dröjer minnet af sommarsol, friska dagar och lugna qvällar,

— och jag tyckte, att göken gol.m

Sommarns stunder, så hastigt flydda, le i minnet kring strand och skär, ungdomsdrömmar, ännu ej tydda, knoppats, blommat och tjusat der.

Berget högt öfver sundets spegel nickar mossigt ett tungt farväl; låg ej under det hvitt ett segel, tog ej Hon i dess afsked del?

— Från dess brant i augustinatten hvilar ögat på månklar sjö: silfverskimmer kring vida vatten, djupa skuggor vid tvärbrant ö.

Der i viken, som udden skymmer, ligger bäddad på lummig strand liten villa, som mycket rymmer, tanken hittar der väl i land. —

Brisen friskar och ut mot sundet, der ej synkretsen skymmes mer, ilar slupen och väjer grundet, som man gult genom böljan ser.

Friska stänket från salta vågen, slupens snabbhet på gynsam läns,gjuter helsa i tunga hågen, så kring hjertat helt lätt det käns.

Salta våg, som så ofta burit hän mig lystert på skummig kam, vida fjärd, som jag ofta skurit, slå din sjö emot smäcker stam!

Gjut din friskhet i nertyngdt sinne och ditt djup, utaf ingen mätt, så jag ständigt må långt derinne ega skatter, dem ingen sett!

Blif min sångmö, du vreda bölja, hvitgrön, skummig i vinterstorm, lät oss högt emot stranden skölja; lyster oss det att byta form,

gå vi tyst att i sommarqvällen di> mot tufvan på blomsterstrand, eller locka vi fram ur hällen långsamt eko från drömmars land.Hägring.

I söder, der utskären bilda mot halvet en vall af granit, der vågorna vältade vilda. och bränningen skummade hvit, der ligger bak skyddande raden af nötta, försåtliga skär en ö, der familjen från staden af hafsluften helsa begär.

Bland rönnarna reser en villa sin tornspira upp emot skyn, och qvällsolens strålar förspilla sitt gull öfver småskogens bryn.

Jag såg öfver bölja, som glödde vid höstsolens dröjande kyss, hur rosor af purpur hon strödde kring jakten derute på kryss.Och minnen från sommaren stego ur vågen, som häfdes och föll, och alla jag tog i min ego, hvart enda sin färgglans behöll.

Der skimrade varma blickar, der ljödo de ord igen, dem kärleken blygsamt skickar, när ej den är yppad än.

Och hoppet sin färgprakt stänkte bedårande rundtomkring, så verlden i sagodrägt blänkte, och sköflade ingenting.

Försjunken i minnen så ljusa, så skära som aftonens gull. jag smeka dem lät och berusa, försvlla en tillvaras mull.

v/

Och se, när mitt öga jag höjde och såg öfver svallande sjö, ej mera på hafsytan dröjde de soliga minnenas ö.

Lätt buren af dunster hon redde sin färd ifrån stormar och höst, och solen förklarande bredde ett skimmer kring klippornas bröst.

Du ö i den fagraste fägring, den soliga minnen dig gaf, du lätta, du luftiga hägring på nordlandens höstliga haf, stig högt öfver vågen och tvinga ur gruset en gnista af tröst, när sjelfvaste klippan kan svinga mot höjden från stormar och höst! När fjärden i månsken ligger.

"Lär fjärden i månsken ligger och aftondimma, fantastiska dimgestalter nr viken Simma.

Ur viken, der granar dölja en sommarvilla,

går skuggornas tåg mot fjärden ljudlöst och stilla.

För nattliga lätta brisen med tåget följer

en slup, lik en annan skuggbild, som natten höljer.

Med skuggorna följa tankar, formlösa älven,

ur dem väcks seglarn vid prasslet af bog mot sälven. Fast seglet är slapt och vinden knapt mer kan märkas, tycks farten svindlande hastig altmera stärkas.

Alt mattare fåran glimmar der bakom rodret, och månen kastar sitt skimmer alt mera lodrätt.

Och seglaren far med handen lätt öfver panna, der formlösa tunga tankar som perlor stanna.

Bakom honom ligger viken i silfverslöja,

der alla hans- bästa tankar för alltid dröja.

- Bakom honom ligga stunder, på löften rika, på löften om ro och sällhet. som alltid svika.

När fjärden i månsken ligger och aftondimma, fantastiska dimgestalter ur viken simma.

Ur viken, der granar dölja en sommarvilla,

går skuggornas tåg mot fjärden ljudlöst och stilla. Novemberstorm.

Du är min årstid, du mörka, kalla, med dyster dager och regntung sky, med gula skogar och blad, som falla för stormens rensande friska by.

Än bär du sorgsen i många dagar på vissna minnen från solljus tid, din bölja blytung mot stranden klagar, och molnet brister i gråt dervid.

I dimgrå dager din morgon randas, så tröstlöst grå är din korta dag, och nattens skuggor med qväUens blandas i samma färglösa hvardagslag.

— Men glömde stundom för ljusa minnen från flydda dagar du detta nu, då tvang i höstliga kulna sinnen en såillsam genglans af sonunar du. Och öfver rosor, dem sjelf du härjat, du spred din solglans helt jolivarm, i bitter sorg du naturen färgat, mångbrokigt yppig — och likväl arm.

Och därför tårstänkt ett vemod dröjde på färgnyanser i brokig lund, och därför tungsint en suck sig höjde ur månklar bölja i midnatt sstund.

— Men bäst du sörjde och bäst du väckte ett minne än af din svunna dag,

du dina bojar af minnen bräckte, det var ett hurtigt, ett karlatag!

Der slog i skumdrägt den första böljan, som stormen väckte på iskallt haf, med jättekraft öfver qvadermöljan, som skydd åt skeppen i hamnen gaf.

Der bröts en annan i millioner små hvita perlor mot klippig grund, och stormen sjöng sina djupa toner och

molnen refvos kring himlens rund.

— Bort alla vissnade bleka minnen, din falska färgprakt kläd af, du skog! I alla hågkomster, bort, försvinnen, jag redan skattat er mer än nog!

Och becksvalt hafvet sin bölja häfver, och brottsjö bryter mot skarpa skär, och vattenmassan lår lif och lefver, och stormen stänket kring rymden bär.

\*

\* \*

Snart ligger kyligt och hvitt ett lager af snö på löfven i naken skog, i bojar hafvet sin hvila tager, der nyss det högt öfver klippan slog.

Då blir det friskt i natur och sinne, så rent och kallt öfver skog och dal, ej något bleknande sommarminne kan väcka glömda, förgråtna qual. rv

## FRAGMENT

AF

EN KÄRLEKSDRÖMI skäraste morgongryning, när dimmorna gå i tödt. liar jag på en purpurdyning vådröumarnas drottning mött.

Jag'såg henne långsamt gunga mot strandens förvuxna snår, och sorgset skaka sitt tunga och glänsande långa hår.

När talltrasten stämde i lunden yrvaken sin första drill, när vågorna väcktes i sunden, då var hon ej längre till.

Det sägs 0111 en dödlig, som möter den öfversinliga så, att han uti lifvet stöter på faror, hvart än han må gå.

Han här dock inom sig sin fara. den blir han ej nå'nsin fri, den farliga liilderskara, som kallas för fantasi.rån söder en sägen jag hörde, romantisk som Loreleys, hur sonen af alperna biktar sin kärlek i Edelweiss.

Från gletschernas isregioner med fara för lifvet han bröt den blomma, som alpernas dotter till klappande hjertat slöt.

Blott Edelweiss låter han tolka sitt varmaste ungdomshopp, ty alpluftens omängda renhet hon sluter i fjunig knopp.

Så växer bland drifvor deruppe en blommande kärleksdikt, hvar rottråd bär hoppet om gensvar, hvart kronblad en blygsam bikt. Jag bringar en blomma jag älven från lifvets stenhårda grund, den vuxit bland is och bland drifvor en värmande solskensstund.

Med fara för lifvet jag nådde den brant, der min blomma stod, fast kölden gjort alt, för att isa min lifsvarma, unga blod.

Tag därför, du tankarnas tärna, min blommande kärleksdikt: hvar rottråd bär hoppet om gensvar, hvart kronblad en blygsam bikt.2

Vi möttes, vi stannade, bytte en blick och bytte ett ord också, vi möttes ånyo och togo igen de småmynt vi vexlade då.

Vi egde ju bägge en ymnig skatt lån ungdomens rika förråd, vi stickade bägge vårt framtidsbanér med hoppets rosiga tråd.

Vi önskade intet, vi egde ju alt, vi egde vår tro på hvarann', vi yppade intet, men blottade dock hvad dunklast på djupet brann.

Jag fick ett förstulet ögonblick dig lyfta på senstark arm, jag vet, att du kände hur hjertat slog i svällande ynglingabarm.

Trots mörkret jag kände ett ögonkast, som brännande hemlighet bar, och natten, den regniga natten blott vår tysta

förtrogna var.'id min bok jag satt och drömde, arbetsallvaret jag glömde, och hvad nyss jag högt fördömde sjönk jag helt uti.

Buren utaf sommarflägtar, rusiga af blomsternektar, gled din bild förbi.

Mellan nyss så torra bladen börjas ystra kavalkaden, hvarje bokstaf lemnar raden, det blir fröjd och lust!

Liffullt solsken låg, der senast torra tankarna allenast stått med mig en dust.

Hvarje liten bokstaf spritter uti solljus, vår och glitter, och ibland dem långad sitter just din ljusa bild.Huru skall vid sådan gamman tankarna jag hålla samman? Mödan är förspild!

Och jag låter tanken flyga, solen mellan bladen smyga, intet kan mig öfvertyga att jag illa gjort.

Fritt må nu din bild mig tjusa, sommarflägtar lritt berusa, öppna Edens port!Jag söker att binda tillsamman frisk barrdoft och fjärdens blå i klingande metervågor med rimmenas skum uppå.

Och alla klingande vågor de skola omkring dig gå, de skola dig famna och vagga i barrdoft och fjärdens blå.<sup>5</sup>  
läst man talade om kärlek, bäst man talade om lycka, såg på mig man, och man frågte, hvad jag kanske kunde tycka.

Det var vackert nog och vänligt, men jag satt liksom förstenad, ty så plötsligt kom den tanken att med dig bli helt förenad.

Jag har svärmat, svärmat länge, famlat efter fagra spöken, tils min verld blef mera fattig, mera ödslig än en öken.

Och så talte man om kärlek, och så talte man om lycka, och man såg på mig och frågte, hvad jag kanske kunde tycka —

Svaret har jag blifvit skyldig, svara skall jag icke heller innan jag i dina armar lärt mig, hvad den frågan gäller!<sup>6</sup>

Det var en lult, som var sommarblid, lik den, som höljer en barndomstid, den låg på viken, den låg på stranden, och den blef blå ölver bortre landen.

Och sundet lindade ömt sin arm kring holmens midja och gal en varm och soligt läskande kyss åt tufvan, som skällde lätt under blomsterhulvan.

I båten hade vi sabbat ock: ett vinddrag pysslade i din lock och tog förtroget din suck den lätta och liar den bort till den enda rätta.

Den liar ett hviskande löfte blott, som ingen annan än jag förstått, med vinden kom den, med vinden svann den bort öfver blånande bortre landen.<sup>7</sup>

Du har vält inig af qväUens fågring i doftande, nyväckt vår en smältande, drömljuf hägring kring hjertat, som trår och trår:

Af vikarnas spegel tog du den lugnaste helgdagsfrid, och ömt som en engel drog du den klar öfver all min strid.

Ur molnet, som högt deroppe eteriska kosor lopp, föll ner öfver nejden en droppe af jublande, nyttfödt hopp.

Af hundrade strupar tolkas, hvad ömmast för dig jag spart. och lundar och snår befolkas med väsen af högre art.Dryader och fauner jaga ånyo kring berg och dal, i viken najaderna draga en snäcka af musselskal.

Stig in, låt oss vagga dit öfver, dit bort i det lockande blå, der sorlande bölja oss söfver, och ekarna lummiga stå!Vissnade blomma, du bleka, dofter du gaf mig, som smeka, långt i de dunklaste vår spridde du solsken och vår.

Soliga stunder, som svunnit, lummiga lunder, som hunnit fälla sin grönskande dräkt, har du åt saknaden räckt.

Mera än minnet du väckte: morgonen rodnande bräckte, bådande framtid af fröjd högt öfver hvardagen höjd.

Mera än blicken kan spana lärde du tyst mig att ana, mer än en evighet ger doldt i din bladkrans jag ser.<sup>9</sup>

Och kunde en stråle jag tånga af aftonrodnadens gull, en enda af alla de många, som ödas för ingens skull, så bunde jag vid dess lätta färgskimrande etergestalt en saga, som skulle berätta försonande ömt dig alt.

Då hölle du kanske tveksam den strålen i hjertat qvar, så underbart ljuf och smeksam dess sällsamma saga var.

Då glödde derinne en strimma af sällare nejders dag, ur hvardagens gråa dimma jag skönjde dess rätta drag.

Då skulle du le i tårar och säga, att du har drömt detsamma, som mig bedårar så outsägligt och ömt.<sup>10</sup>

En söderns höstdag låg öfver Ijällar, dem sista natten bestrött med snö, och solsken bröts emot hvita hällar och gaf förgyllning åt alpens sjö.

Emellan höga cypresser slingrar en liten gångstig längs stranden fram, der ystra flägten från alpen skingrar med lekfullt sjelfsvåld ett moln af dam.

I natt han kommit från kulna norden med snö, med vinter och isig frost, han bär en helsning från fosterjorden frisk och naturlig, som ingen post.

Sin snö han strödde på alpens branter, sin vinter miste han, som han kom, sin friskhet spred han åt alla kanter, men frosten vände till norden om.

IOSe der, hur lätt ölver sjön han dansar i lek och solljus sin blåa stig, lian, som hvar bölja med skum bekransar, han bär en helsning, en tyst till dig.

En regnig höstkväll häruppe kom han och sjöng om söder och evig vår, en lråga stälde han till mig: om han blott is och snö ilrån norden lår.

Då band jag snabbt vid hans lätta daning en suck ur hjertat, och den var varm,

— och han flög bort, som han haft en aning om hvad som ryms i en menskobarm.

Se der, nu kommer han, skynda andas den rena alpluft han bjuder dig; uti hans luftiga väsen blandas en suck, en själ, som har tillhört mig!<sup>II</sup>

No, är du då rädd lör att hyllas, och rädd för att härligt förgyllas, och rädd för att vaggas på rena vårdrömmarnas armar så lena! Nog är du bra tungsint, du sköna, som ej i det vårliga gröna vill älskas, beundras, besjungas med kärlekens rätt och det ungas!

Nog måtte du tycka, att lifvet är fattigt och glädjelöst blifvet, när aldrig en varmare källa lar fritt öfver bräddarna svälla, när ej du kan jublande falla i hymnerna in såsom alla, och sjunga i eldiga strofer omkull dina grå filosofer!<sup>12</sup>

ag eger ej rätt att lord ra, ej rätt att önska mig mer, och likväl fordrar jag alltid, hvad kanske ej nå nsin sker.

Jag känner, hur dina blickar gå upp en igengrodd stig, en stig till mitt dunkla inre, som hittas endast af dig.

Då fordrar jag ock att få tränga så djupt som du trängt hos mig, då ville min tanke jag löga i hjertats renhet hos dig.

Då ville jag handlöst kasta för dig mitt stoltaste hopp och se, om du dröjer att hjälpa min krossade stolthet opp.<sup>13</sup>

Du anar mångt och tvekar, om du skall ana mer, när maktlöst bunden jag sjunker djupt i dina ögon ner.

Och fins det ej något, som tränger långt ner i din varma själ, vänd bort dig, vänd dig, om nå'nsin du velat en svärmares väl!<sup>14</sup>

r"lär sitter jag sent i natten och söker att tyda ett: om du, eller om min moder mig lifvets verklighet gett.

I täckaste barnagriller gå tankarna kring din bädd, o, låt dem dröja omkring dig, de störa ej, var ej rädd!

De vilja blott måla i drömmen en yngling med bleka drag och lyssna i andlös spänning, om han ökat ditt hjertas slag.<sup>15</sup>



Vill du ej ^erna sluta ögonen till och luta hufvudet, trött al vaka, ömt mot ett bröst tillbaka?

Vill du ej gerna sända mångt af det finast kända, mångt af hvad högst du skattar bort till en själ, som fattar?

Vill du ej se de skygga känslorna vandra trygga öfver den lätta brygga, som våra läppar bygga?

Vill du ej så förlåta en, som kan tårlös gråta öfver hvart fel du skonar, och som din kyss försonar?<sup>16</sup>

I ensamma helydaysstunder

jag önskat mig ofta en,

att hoppas med samfält — och svikas

gemensamt likaså sen.

Jag ville, att en dock skulle förnimma den rena klang en sträng i mitt inre egde, förrn den i tumultet sprang.

Jag läste i öga på öga, jag pejlade bröst på bröst, jag gaf mig till pris åt löjet, blott för att vinna min tröst.

Men den, som med mig ville dela, hade intet att dela åt mig, och den, som jag hoppats mest af, hon höll det — klokt nog — för sig.

Ty qvinnoinstinkten under lät den gången bli att ta' felt: den sade, att det som delas ej nå'nsin blir något helt!<sup>17</sup>

Dag elter dag

stummare blir min bön, stummare, mera skön slag efter slag.

Ar efter år sucken blir mera tyst, tiden från smärtan kyst tär efter tår.

Gång efter gång hjertat, som gaf, blott gaf, tolkas i välljud af sång efter sång. Du kunde ej nå'nsin fatta, ej nå nsin ana den ens, din omedvetnaste gåfva, den hvitklädda blyga féns.

Du egde ej makt att yppa och sköfla din skönsta skatt; i en stund af förtegen lycka den plötsligt ur dunklet spratt.

Den stänkte i ögat en genglans förtrollande rik, som flöt i värmande vågor öfver ett hjerta, som njöt — och njöt.<sup>19</sup>

Den gråaste eftermiddag

bland midvinterns många grå, lät jag dig ett hjertas sommar helt oförbehållsamt förstå.

Jag trodde det var så enkelt att göra min ställning klar, det öfriga ginge nog sedan, jag finge ju tids nog svar.

Jag visste hur fint du skulle förklara min djerfva bikt och alls ej söka att spåra ett oklart och underligt.

Jag ville i dig ju förena min allra förtrognaste vän med alt det ljufva och rena jag anat i lifvet än.

Det var just min vackraste tanke, som mellan oss staplade opp Himalayas branter och klyftor och Everest's väldiga topp.<sup>20</sup>

Tag vingar, du fina,

du skimrande barn af min själ,

blif ej och förtvina

som lyckans benådade träl!

Tag vingar och svinga, med sommar och solljus och doft, förklinga, förklinga, en. ton är ej bunden i stoft!

Tag vingar och svinga förr n trampad i gruset du dör, så högt, så att inga utaf mina suckar du hör!<sup>21</sup>

Förtonande, veka röster från barndomens fabelland ett slumrande eko väcka i svärmarens bröst ibland.

Då blåna vidder ånyo, då höjas öar nr våg, en dimma af sällsamt vemod kring fjärdar och holmar låg.

Och ekot växer till hymner, som smälta i samljud hän långt, långt öfver speglande vikar, långt, långt mellan

lummiga trän.

Det gamla och nya blandas, och saga med verklighet, tyst, tyst, du tör icke andas på alt hvad du eger och vet!<sup>22</sup>  
.vilken form vår kärlek tar omsider, hur den krymper hop i kulna tider, hur den somnar bort i höflig aktning, hur den tär sig slut i sjelfbetraktning. låt oss aldrig ge en tanke åt!

Har ej stunden makt att tjusa längre, har då himlen verkligt blifvit trängre, när två själar mera icke mäktat finna lifvets perla, lifvets äkta, och att tanklöst le åt alt försåt?<sup>23</sup>

De komma, de lula tankar,

de komma så mörka och bittra, de svärta hvar solglad utsigt, de svärta, förhåna och splittra.

De komma alt flera och flera och påstå sig vara så sanna, så sanna, som halfhetsmärket på menniskosläktets panna.

De fastna vid dig och slita en mask från de älskade dragen; — att jag har varit en narr blott, det är ju klart såsom dagen!

Att jag som en dåre har jagat de aldrig famnade spöken, är lika tydligt som det att min verld igen är en öken!<sup>24</sup>

Men alla de fula tankar,

som plundrade dig så skändligt, de komma igen och plåga mig fege åter oändligt.

De komma och hviska ånyo, att du är så ren som dagen, och visa i dubbel fägring de kända, de älskade dragen.

De lemna mig först, då jag stammar bekännelsen om mitt lyte, att jag för min usla stolthet har gifvit dig dem till byte:

Att jag, för att stoiskt kunna din vägrade kärlek bära, har låtit verlden lå röfva af lifvet och dig all ära!<sup>25</sup>

•ch bar du än dubbelt högre ditt vackra hufvud i dag, och halkade dubbelt hånfullt din blick öfver festgelag, och flög såsom alla andra ditt öga mig vårdslöst förbi, och gaf du ock mig en glosa af bitande ironi.

så ser jag din högsta önskan att böja ditt hufvud ömt mot en, som ur ungdomens fullhorn en ädlare frukt har tömt, så skönjer jag bortom hånet de älskliga, blyga drag, som engång lärde mig älska ditt bättre, fördunklade jag!<sup>26</sup>

Om jag blott drömde, att du har sett på mig med blickar, som ingen, om jag blott drömde, att du har gett mig luft att lyfta på vingen,

om jag blott drömde att vi ha mötts, som två magnetnålar mötas, att du har dragits till mig och stötts, blott såsom älskande stötas,

om jag blott drömde, att ensamt du bar svar på alla de frågor, som kunnat spränga mitt bröst itu och tändt mitt sinne i lågor,

om jag blott drömde, att också jag fått bli en skatt för ett hjerta, — om jag försöfvit min handlingsdag i ljusa drömmar och bjerta,

då är det bäst att jag tager lugnt mitt öde ur dina händer. —

Du . . . kan ju se på mig litet tungt, förr i du mot andra dig vänder! Du möter ej gerna blicken som söker dig ofta och tidt, du anar de makter, som storma så vildt uti den och så lritt.

När tusende starka röster blott lå i ett ögonkast sin lidelselullhet tolka,

— så blir det väl lite hvasst t<sup>28</sup>

Jag hade min tanke vaggat till ro på. en drömbå fjärd, tills alt, som mig tyngt och aggat, försvann ur min sommarverld.

Omkring mig i julidager låg lifvet sorlande gladt, och kärlekens drömda lager kring pannan min genius satt.

Jag visste förväl att stunden förgänglighet bar i sig, jag visste, att lagern var bunden af genier och icke af dig!<sup>29</sup>

Trött vid all världen lör den vise vände kosan inot öken, i »dslig utan ände.

Ro åt hans tanke ensamheten skänkte, der eremiten späkte sig och tänkte.

Paradisets svunna lålängt sökta fågring strålade der ur ökenqvällens hägring; syndens förbannelse kändes mer än dubbel, der han sin lifstid nötte under grubbel.

Älskade, du som paradiset svunnafröjd här i blicken, kan du mig ej unna ro i den öken, som ditt hjerta hyser, der jag i grubbel späker mig och fryser?<sup>30</sup>

Nog anar du, hur jag sirat

den verld, der du drottning är, nog anar du, hur jag virat min kärlek i kransarna der,

nog tror du mig kunna egna din skönhet en skyldig gärd, och nog så idylliskt hägna vår sirliga dockskåpsverld.

Men kunde ännu du förnimma livar ton, som har ekat sig död, och kunde hvar känsla glimma, som falnat ner uti glöd,

visst ryggade du tillbaka och fattade 1)1%k min arm, visst skulle ackorderna skaka hvar fiber i jungfrubarm!

Visst skulle ditt löje krympa, om plötsligt du såge alt, hvad elden i ro lått stympa och vanställa tusenfaldt!<sup>31</sup>

u vill jag glömma att du bröt, nu vill jag än engång mitt hulvud luta till ditt sköt och sjunga dig en sång.

Der skall jag tolka huru tom min verld är, skild från din, och vid din stängda helgedom skall sångarn öppna sin.

Jag har ett hopp, ett vanskligt ett, som du väl ej förstår, det enda jag ej öfvergett ifrån fantastens år.

Det hoppet skall jag fängsla i två strofer eller tre, med egen, tungsint melodi och eget, tungsint ve.<sup>32</sup>

Och när du har vaggat mitt hjerta in i den ljufvaste lilla blund, visst borde du väcka det, vännen miri, med en kyss från din varma mun!

Ett barn är det endast, ett litet, sött, som somnat i oskuld in af dagens larmande lekar trött, och du söfde det, vännen min!<sup>33</sup>

Tror ej orden, tror ej blicken, tror ej vårdslöst lätta nicken, tror ej, att en nyck kan tömma jungfruhjertats varma gömma!

Tror ej, att ett ord som mördar mognat bland ditt hjertas skördar, tror blott, att den ej allvarligt tänkte på att det var farligt.<sup>34</sup>

Det har hänt hvar gång jag besökt dig, att jag släpat ett ymnigt förråd af de vackraste tankar och känslor för att profvas af hennes nåd.

En fann hos dig tycke, en annan utskrattades utan prut, och alla voro de sprungna ur den varmaste ungdom ut.

Dock var det ej altför många, som kommo inför din blick, ty tafatt jag fälde de flesta, förrän öfver din tröskel jag gick.

Nu vet jag förväl, att du anser mitt lager för känt och bekant, fast jag hvarje gång kunde visa en nyare priskurant. Men ohjelpigt vid tröskeln jag faller de raraste profverna ner, och tycker du så det är under, att jag aldrig just visar mig mer?

Hvad båtär det mig att samla mina tankar och känslor der?

Du trampar ju ändå på dem, fast jag mycket högre dem bär.

Men om du i ensamma nätter har sorger att grubbla på, har sorger, som splittra och tynga, och dem ingen ann' kan förstå, —

så glänta litet på dörren, det kan ju hända, att då de vackraste tankar och känslor der ute i väntan stå!<sup>35</sup>

Jag ville löra en finhylt hand till tvenne läppar i feberbrand, jag ville se, hur en kyss kan bränna, jag ville se, hvad en hand kan känna.

Jag ville se om ej jungfrublod på kinden ginge i ebb och flod, jag ville se, huru pulsar jaga min kyss till hjertat, det unga, svaga.

Jag ville bara, men kan ej rätt, jag har ett tölpigt och blygsamt sätt, gif du din hand mig att tryckas bara, jag kysser ej — det har ingen fara!<sup>36</sup>

Jag kunde dig aldrig fatta med älskarens djerfva hand, jag vågade aldrig tända din blod uti feberbrand.

Du var mig oändligt mera än festernas drottning blott, oändligt mera än alla, som korsat min väg och gått.

Och sjelf som vestalen kylig, du gaf mig ej ord, ej blick, men mera än ord och blickar du tvang på mig hvar du än gick.

Så ser jag en annan komma, en annan bättre än jag, men du har ej i hans tycke vestalens heliga drag. Han vet ej, att du är ett väsen att famnas endast af en den vackraste skaldetanke, som nånsin har lidit sig ren.

Det vet du ju sjelf ej heller och ville väl föga nog bli det luftiga idealet, som ingen griper uti!

Så står jag med händerna knäpta, med blicken mot jorden fäld, när trefoten ramlar i templet och släcker vestalens eld.<sup>37</sup>

lätt invid din sida, du blonda mö, har jag ofta sett skymta demonisk en sydlänsk flicka med kind af snö och en blick, så mörk och ironisk.

Hon har nickat så hemlighetsfullt och bekant och hviskat mig till förtroligt:

„Följ mig till min hemtrakt på Etnas brant, der blir lifvet oss dubbelt så soligt!"

Hon har andats på dig, så att du försvann, och jag kunde dig längre ej följa, hon har dragit mig sen med en blick som brann till den glödande barmens bölja.

Jag har sjunkit förlamad till fot och hand emot läppar, vulkaniskt heta, jag har sugit berusande sällhets brand, berusad och utan att veta.

Jag har sett henne hånle så segerviss och hört henne långsamt hviska:

„Jag är hämdens gudinna, är Nemesis, och jag kysser död åt det friska."<sup>38</sup>

Tro ej, att likt tusen andra jag ville dig längsla, tvärtom vill jag öppna dig vida verldar, dit aldrig förut du kom.

Jag bräckte så lätt dina länkar al tyngande småsinthet: från smickret det tjocka sminket, från llärden dess mask jag slet!

Jag gåfve dig hift att andas, luft, blånande, solig och fri, med strålände ungdomshelsa och jublande lifslust i!

Då skulle med skärpta blickar du mönstra de stora och små, då skulle jag sjelf förintad inför deras skärpa stå.<sup>39</sup>

Föll ej under edert samtal en tanke på mig också?

Du stälde min vän en fråga, som sjelf jag bort svara på.

Han talade mycket godt om min anspråkslösa person, det var nästan som om han haft brådtom att gifva mig sin mention.

Du lyssnade halft förvånad till min tillgifne, unge vän, din tanke om mig blef rubbad så obehagligt igen.

Det kommer i morgon en annan, som just icke vill mig godt, då måste din tanke justeras igen efter dennes mått.

Och likväl, hur än de försöka, så kunna de aldrig få mitt bästa och sämsta i dagen, dem råder du ensamt på!<sup>40</sup>

Och verlden är stor och verlden är vid, omätlig till rum och omätlig till tid, och kunde jag alla dess under fatta och få den i frodiga tankar satta, så formade väl jag så härligt ett mål, som nå'nsin har gifvit en vilja stål, nog blefve jag stor väl och skördade ära — den skulle så näpet du hjälpa mig bära.<sup>41</sup>

sag bjuder ej ut min åder af tankar, af känslor och lif att tagas upp uti nåder som damernas tidsfördrif.

Jag ville lå strängar att dallra melodiskt i mången själ, der sången för sig lätt gallra en vrå der den klingar väl.

Jag ville ej kasta på vägen min bleknande kärleksdröm, jag ville ej stamma förlägen mina strofer till ditt beröm.

Och därför så ofta det skorrar en skärande ostämd ton, här icke du längre sporrar till renhet min inspiration.

Och därför så ofta det lyser ett Sahara landskap fram, der schakalen om nätterna fryser efter dagar af hetta och dam.Förgälvdes var det jag ville långa i några rader, i några trånga, med rim och strängaste dumma meter min tankes fjermaste blåa. eter.

Jag måste nöja mig med att fattas, mitt ljerma blå skall åt tanken skattas; synd blott, att du och det myckna kära alldeles icke vill trifvas nära!<sup>43</sup>

Det är så godt att du aldrig vill fatta en verld som min, så godt att du aldrig sänder en tanke att irra dit in,

ty om den i dunklet stötte på någon af andarna der, visst gjorde de alt att belysa, hvad sevärdt derinne är.

Visst gjorde de alt att hålla besökarn för evigt qvar, visst skulle den gästen vålla en saknad för all min dar!<sup>44</sup>

Du var mig mera »ära än lyckan till sin graf, än tomhet är till ära, än tiggaren sin stal.

Du var mig mera nära än solsken blomman är, än den, som måste bära, till bördan, som han bär.

Du var mig mera nära än kärleken sin bikt; du var min ljusa, skära, försvunna vårdags dikt.<sup>45</sup>

Om dina vänner försäkrat att min sångmö saknar logik, att hon är för hyperromantisk för en sansad och sund publik;

om så dina vackra ögon få hvila en ensam stund på mina sirliga strofer, halft kritiskt och halft i blund,

så slut dem då helt och hållet, låt drömmarnas genier få sitt skimrande, lätta guldstofit fritt strö öfver båda två!

Hvad äro väl mina bilder och mina tankar också mot drömmarnas rika bländverk och tankarnas tummel då?

Tag du dina sunda vänner och säg dem, att deras logik alls ej fins i dina drömmar,

— hvad gör den i min lyrik?<sup>46</sup>

Det iir bra sällan vi mötas nu mer, vi ha just intet att säga, och mötas vi, går jag i rännsten ner, som underordnade pläga.

Vi hade visst fordom en annan stig för våra själar att mötas; fast gatan var bred nog för dig som mig. vi gingo dit sällan att stötas.

Nu hålls min själ så förträffligt qvar uti sin skröpliga hydda, som om den hade sin ställning klar och alla gåtorna tydda.

Din måtte ha det ovanligt bra, trots alla forna strapatser, den har ju en boning soni den bör ha, en perla ibland palatser.

Låt se blott att aldrig turisten får bakom gardinen som skyles se af förödelse något spår i loggior och vestibyler!<sup>47</sup>

är qvällen kring fjerran skogar och vikar i altonrödt en stämning, en obeskriflig, med dunkla konturer födt,

då dricker den splittrade anden naturscenens harmoni och njuter en sällspord helhet, halft verklig, hallt svärmeri.

Hvar tanke lar dubbel värme, hvart ord en djupare klan", och hvardagsmanskoma kring en få ideelare rang.

Men ölver det hela ligger en vemodig tvekan bredd; man är nästan brydd att visa, hur lätt man blifvit förledd.<sup>48</sup>

I<sup>^</sup>om icke lör nära till tjärnens brädd, det är svikande gungfly der.

I mjukaste mossar är stranden väl klädd, men ingen, ingen den bär.

Från berget kan du här tätt invid lustvandra med blick och håg, och vagga din tanke i skogssjöns frid och lyssna till sorlande våg.

Och vågen skall hviska en sorglull sägn ur dunklaste insjödjup och locka dig långsamt ur björkars hägn dit ut på bergväggens stup.

Han känner din saga och tolkar den, som ingen den tolkat förut; du känner din hemliga sorg igen, din längtan förutan slut. Och ungdomskärlek är vågen der, han speglar i sin kristall hvar skimrande fröjd, ett hjerta begär, och jordlifvets lycka all.

Men kom ej för nära till tjärnens brädd, det är svikande gungfly der.

I mjukaste mossar är stranden väl klädd, men ingen, ingen den bär.<sup>49</sup>

Det lelades mera ej mycket att lä fulländad din bild, artistiskt jag träffat tycket, min möda var ej lörspild.

Så skildes vi. Ölver staffliet sorgfälligt jag krusflor drog; jag ville väl låta bli'et, men hade ej styrka nog.

Det var mig så kärt att skåda de noggrant träffade drag.

Ve öfver min fingerklåda!

Jag tog till paletten en dag.

Jag målade djerft ur minnet, jag tecknade 0111 din barm, du stod mig så tydlig i sinnet och jag blef alt mera varm.

En strålgans gaf jag din panna, jag stal från en bättre verldett uttryck, värdigt att stanna långt borta från synder och flärd.

Och drömmarna gåfvo en dager af skäraste poesi, en sådan, som aldrig man tager, och aldrig man andas uti.

Bakom dig en blånande strimma af skaldernas fabelland försjönk i en aftondimma vid böljesorl emot strand.

Och krusfloret ref jag i trasor, din bild skulle stråla fri, det täljde om sorgens fasor, dem känna ju icke vi.

Så möttes vi åter, men dubbel du måste mig alltid bli, när jag står försänkt i grubbel framför mitt gamla staffli.

Kom, ställ dig sjelf i mitt ställe, framför mitt gamla staffli —

Är det blott ett tafvelskrälle, förderfvadt af poesi?<sup>50</sup>

Långsamt som qvällskyn mister sin purpur der öfver milsfjärdens blänkande slätt, sakta som brisen somnar derborta långt, så att ögat ej skönjer det rätt, fjerran som ekot dör efter sista utdragna tonen af skärflickans sång, skall jag dig glömma, du, som gaf purpur, vårbris och toner åt lifvet engång!

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/katformor/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-katformor>.

Filen skapad 2018-12-17 15:38:56.057230